

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Zouwendijk 67, Meerkerk

Opsteller: K. van Veen

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Zouwendijk 67, Meerkerk
Opsteller	K. van Veen
Datum	19-12-2017
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20171121v01
Aantal pagina's	40
Opdrachtgever	M. van Leeuwen
Contactpersoon	Gemeente Zederik, E. Groen in't Woud
Collegiale toets	F. A. van Meurs
Wijze van citeren	Veen, van. K., 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Zouwendijk 67, Meerkerk. Rapportkenmerk ER20171121v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning.....	12
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming.....	13
4.2 Verordening ruimte.....	20
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	27
5.1 Algemeen.....	27
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	28
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	31
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	33
6 Conclusies en aanbevelingen.....	35
6.1 Beschermde gebieden.....	35
6.2 Beschermde soorten.....	35
7 Geraadpleegde bronnen.....	37
7.1 Internet.....	37
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	39

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van M. van Leeuwen heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Zouwendijk 67, Meerkerk. De aanleiding is dat in het plangebied een eerder gesloopte (1988) historische boerderij wordt herbouwd (zie verder hoofdstuk 3.2). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en plantsoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

¹ www.rvo.nl

² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als

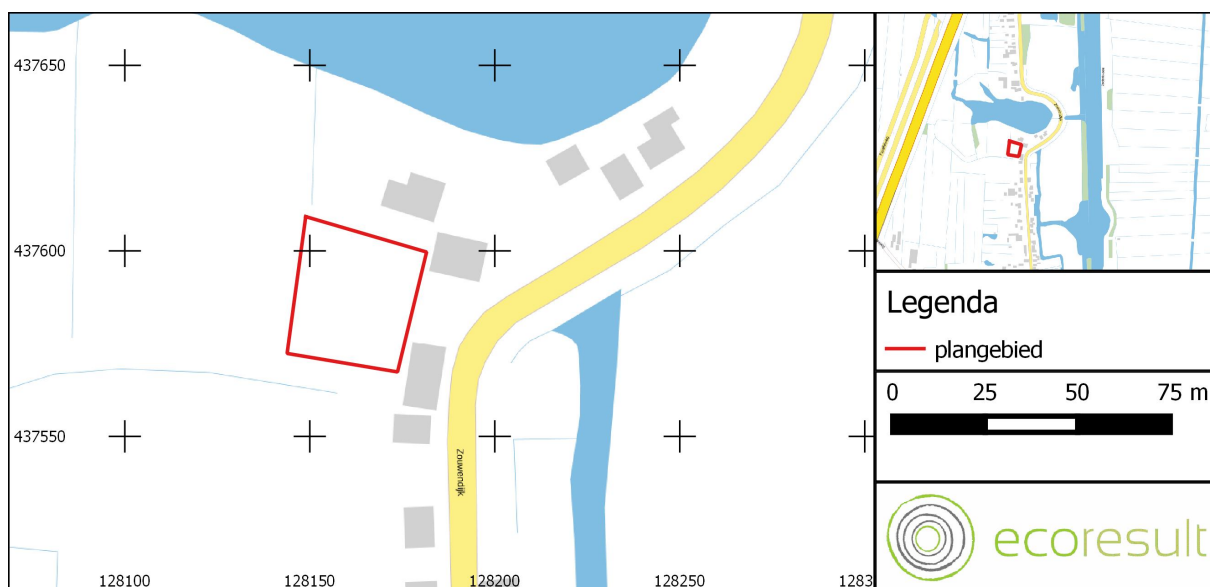
de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen aan de Zouwendijk, Meerkerk, gemeente Zederik, provincie Zuid-Holland (Afbeelding 1). Het betreft een braakliggend terrein tussen twee andere woonboerderijen.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinset rechtsboven Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- Het plangebied betreft een braakliggend terrein aan de Zouwendijk 67. Het bestaat uit een inrit, een grondheuvel met ruige beplanting (brandnetel, ridderzuring) en rondom gazon.
- Ten noorden en zuiden van het plangebied zijn woonhuizen aanwezig. Langs de oostzijde van het plangebied, langs de Zouwendijk, is een bomenrij aanwezig bestaande uit zwarte els, vlier, wilg, es en een naaldboom. De bomen zijn tot 8 meter hoog en hebben een stamdiameter tot 20 centimeter. In de bomen zijn geen holten of scheuren aanwezig. Aan de westzijde van het plangebied is gazon aanwezig met een cirkel ruige beplanting (pitrus, riet, gele lis).
- Open water is afwezig binnen het plangebied. Direct grenzend aan het plangebied ligt een afwateringsslootje van minder dan 20 centimeter diep die uitloopt in het ten noorden gelegen wiel (Hoenderwiel).

- Verlichting is afwezig in het plangebied. Verlichting is aanwezig langs de Zouwendijk in de vorm van straatlantaarns.
- Ondergrondse ruimten zijn in het plangebied niet aangetroffen.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen ontwikkelingen werkzaamheden betreffen:

- Bouw van een woonboerderij (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2: Inrichtingsschets nieuwe situatie

3.4 Planning

De exacte planning van de voorgenomen ontwikkelingen is op dit moment nog niet bekend.

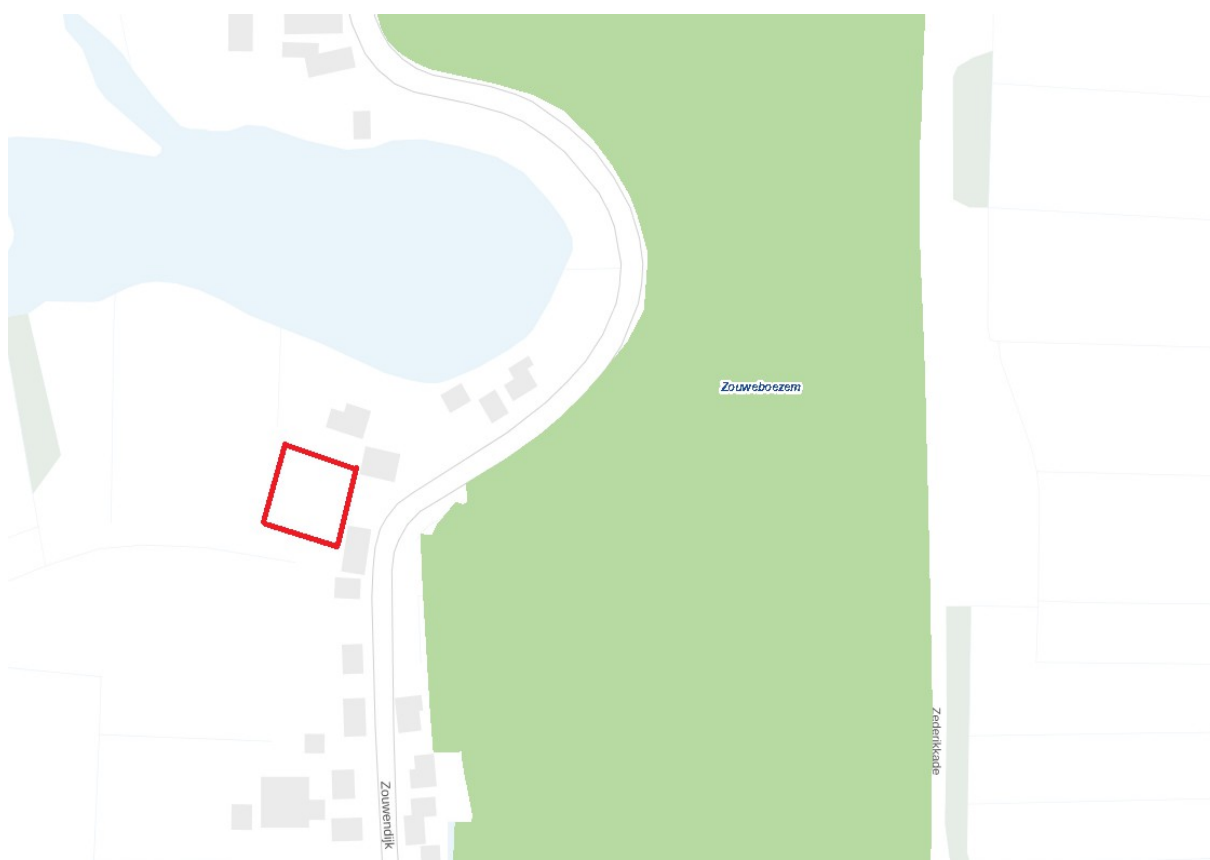
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

4.1.1.1 *Algemeen*

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Zouweboezem (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied) (afbeelding 3), gelegen ca. 50 m ten oosten van het plangebied³.

Afbeelding 3: Natura-2000 gebied de Zouweboezem (groen) ten oosten van het plangebied. Bron: http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natura_2000

³ <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

Het Natura 2000-gebied Zouweboezem ligt in de gemeente Zederik in de provincie Zuid-Holland. Het is een langgerekte boezem op de grens van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden. Aan de noordkant is het gebied begrensd door de Lekdijk bij Sluis, aan de zuidkant ligt het Merwedekanaal. Aan de westkant ligt de Zouwendijk. Aan de oostkant liggen voornamelijk graslandpolders. De A27 doorsnijdt het natuurgebied Zouweboezem. De totale oppervlakte van dit Natura 2000-gebied bedraagt ca. 255 ha.

Ieder Natura 2000-gebied kent kernopgaven die nader uitgewerkt worden door de aanwijzing van specifieke doelen. De kernopgaven zijn niet opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied, maar worden genoemd in het zogeheten doelendocument Natura 2000⁴. De kernopgaven stellen prioriteiten en geven overeenkomsten en verschillen aan tussen landschappen. De kernopgaven voor het complete Natura 2000-gebied Zouweboezem zijn⁵:

- 3.06: Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden:
 - Behoud en uitbreiding van meren met krabbenscheer en fonteinkruiden H3150, in de vorm van strangen, in het bijzonder herstel van krabbenscheerbegroeiingen, ook als broedbiotoop van zwarte stern A197.
- 3.09 Vochtige graslanden:
 - Herstel glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) H6510_B en blauwgraslanden H6410.
- 3.11 Vissen en amfibieën:
 - Laagdynamische wateren voor grote modderkruiper H1145, bittervoorn H1134 en amfibieën, zoals kamsalamander H1166.

Voor de Zouweboezem is er een “Sense of Urgency” vastgesteld voor de vochtige graslanden voor de wateropgave. Dit heeft betrekking op de watercondities ten behoeve van het blauwgrasland (Ministerie van LNV, 2006). Een sense of urgency opgave geeft aan dat in de eerste beheerplanperiode iets gedaan moet aan de watercondities om onomkeerbare schade te voorkomen.

Daarnaast zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor vijf habitatsoorten, drie vogelsoorten met een instandhoudingsdoel als broedvogel en één vogelsoorten als niet-broedvogel, zie afbeelding 4. Voor de meeste doelstellingen geldt instandhouding. Voor blauwgraslanden geldt uitbreiding van het oppervlakte, voor porseleinhoen en zwarte stern geldt uitbreiding van oppervlakte en kwaliteit.

⁴ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2006

⁵ Essentietabel Natura 2000-gebied 105. Zouweboezem

Essentietabel Natura 2000-gebied 105. Zouweboezem

Kernopgaven

3.06	Krabbenscheer-begroeiingen	Behoud en uitbreiding van meren met krabbenscheer en fonteinkruiden H3150, in de vorm van strangen, in het bijzonder herstel van krabbenscheerbegroeiingen, ook als broedbiotoop van zwarte stern A197.
3.09	Vochtige graslanden	Herstel glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) H6510_B en blauwgraslanden H6410.
3.11	Vissen en amfibieën	Laagdynamische wateren voor grote modderkruiper H1145, bittervoorn H1134 en amfibieën, zoals kamsalamander H1166.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen								
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		=	=				
H6410	Blauwgraslanden	--	>	=				3.09, A , W
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=				
Habitatsoorten								
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=			3.11, W
H1145	Grote modderkruiper	-	=	=	=			3.11, W
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=			
H1166	Kamsalamander	-	=	=	=			3.11, W
H4056	Platte schijfhoren	-	=	=	=			
Broedvogels								
A029	Purperreiger	--	=	=			150	
A119	Porseleinhoen	--	>	>			5	
A197	Zwarte Stern	--	>	>			40	3.06, W
Niet-broedvogels								
A051	Krakeend	+	=	=		130		

Afbeelding 4: Instandhoudingsdoelstellingen en kernopgaven Natura 2000-gebied Zouweboezem. Bron: Essentietabel Zouweboezem

4.1.1.2 Analyse verstoringvormen

Hieronder wordt gekeken of er (significant) negatieve effecten te verwachten zijn van de voorgenomen ingreep die hier getoetst wordt. Een handig hulpmiddel daarbij is de effectenindicator van het Ministerie van Economische Zaken⁶, zie 5. De effectenindicator geeft per Natura 2000-gebied en per activiteit weer of de betreffende instandhoudingsdoelen hiervoor (de voorgenomen activiteiten) gevoelig zijn, alsook welk soort storingsfactoren te verwachten zijn waar negatieve effecten door kunnen ontstaan. De voorgenomen ingreep kan op verschillende manieren invloed uitoefenen op de instandhoudingsdoelen. Dit kan in de aanlegfase zijn alsook na de inrichting. Verstoring tijdens de aanlegfase kan bijvoorbeeld zijn ruimtebeslag, verstoring door geluid (sloop-, kap-, hei- en bouwwerkzaamheden als permanent gebruik tijdens bewoning), verstoring door trillingen (als gevolg van heiwerkzaamheden), optische verstoring (bijv. verkeersbewegingen), verontreiniging (door uitstoot van verontreinigende stoffen als fijnstof, uitlaatgassen).

Het plangebied ligt niet in het Natura 2000-gebied Zouweboezem, maar op een afstand van 50 meter, aan de oostzijde van de Zouwendijk. Het is daardoor op voorhand uitgesloten dat ruimtebeslag in de vorm van oppervlakteverlies plaatsvindt.

Storingsfactor	Verstoring door mechanische effecten																
	1	2	7	8	13	14	15	16	17	Optische verstoring	Verstoring door trilling	Verstoring door licht	Verstoring door geluid	Verdroging	Verontreiniging	Versnippering	Oppervlakteverlies
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■								
Blauwgraslanden	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■								
Ruigten en zomen	■	■	■	■	☒	☒	☒	■	■								
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
Grote modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
Kamsalamander	■	■	■	■	...	...	...	...	■								
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
Platte schijfhoren	■	■	■	■	■	■	...	■	■								
Krakeend (niet-broedvogel)	■	☒	■	■	■	■	■	■	■								
Porseleinhoen (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
Purperreiger (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■								
Zwarte Stern (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■								
Zwarte Stern (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■								

Afbeelding 5: Effectenindicator Natura 2000-gebied Zouweboezem. Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorrappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

4.1.1.3 Uitwerking Verstoringsindicatoren

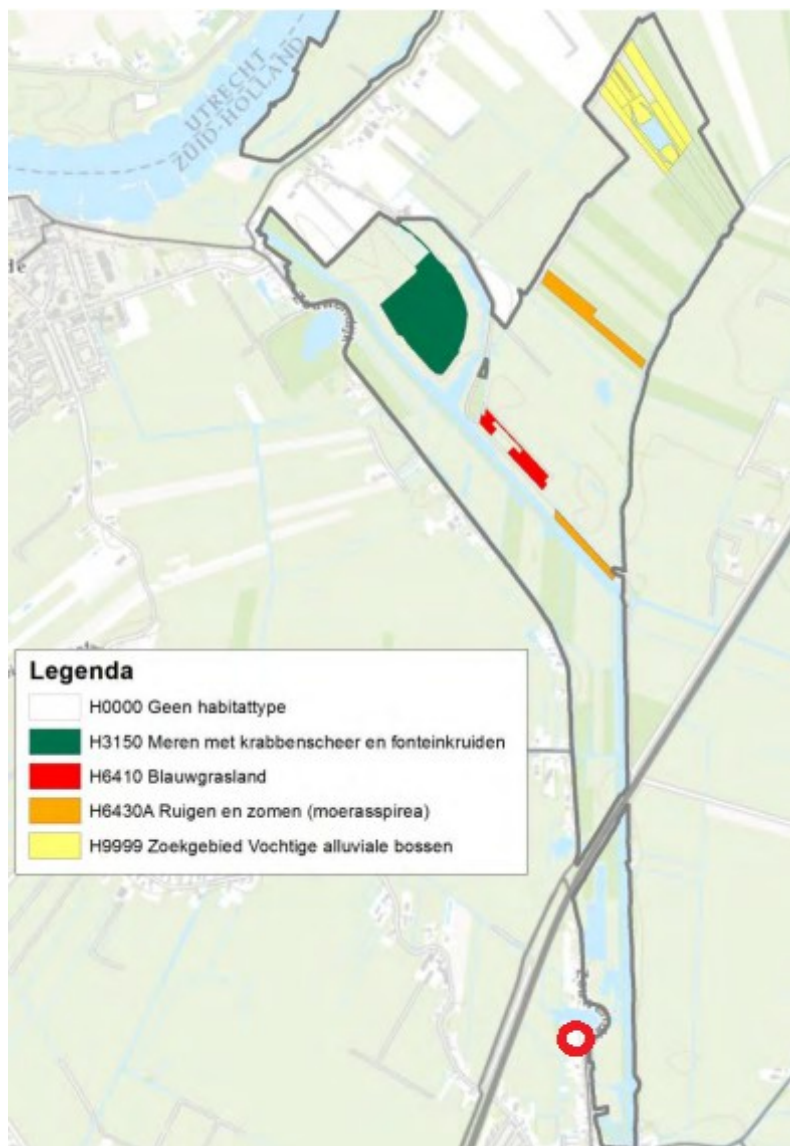
4.1.1.3.1 Effectenbeoordeling habitattypen

Binnen het plangebied en binnen een afstand van 1 km zijn beschermde habitattypen afwezig (zie afbeelding 6)⁷. Het plangebied ligt buiten het Natura 2000-gebied en heeft ook geen wezenlijk ondersteunend belang voor het Natura 2000-gebied zelf.

Oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoringen en mechanische verstoringen zijn niet aan de orde. De openheid, rust en donkerte blijven behouden binnen het Natura 2000-gebied. Het betreft planontwikkeling binnen bestaand gebied/bebouwingslint met menselijke activiteit waardoor er reeds sprake is van achtergrondlawaai, verstoring door menselijke activiteiten en verlichting. Vogels zijn in deze

⁷ <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapslvd.aspx>

omgeving al gewend aan deze activiteiten. Gedurende de werkzaamheden zal er een korte periode meer verstoring door bouwverkeer en werkzaamheden aanwezig zijn. Verstoringseffecten treden niet op vanwege de grote afstand tot aanwezige habitattypen.

Afbeelding 6: Ligging habitattypen in de Zouweboezem. Plangebied is rood omcirkeld Bron: Concept beheerplan Zouweboezem

Er zal tijdens de bouw een periode een toename van verkeer en bouwwerkzaamheden ten opzichte van de huidige situatie aanwezig zijn. Hierdoor is er mogelijk een geringe toename van stikstofdepositie aanwezig.

De Kritische Depositiewaarde (KDW) voor het habitatype H3150baz “Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen” bedraagt meer dan 1.244,23 mol Nox en NH₃/ha/jaar⁸. Het habitatype is gevoelig voor stikstofdepositie. De Kritische Depositiewaarde (KDW) voor het habitatype H6410 “Blauwgraslanden”

⁸ AERIUS-calculator

bedraagt meer dan 1528,95 mol Nox en NH₃/ha/jaar.

Een AERIUS-berekening is uitgevoerd om te bepalen of de werkzaamheden een mogelijk negatief effect hebben op habitattypen in het Natura 2000-gebied. De berekening is uitgevoerd met als standaardwaarde “vrijstaande woning” met een gemiddelde uitstoot van 3,0 kg NO_x/j. Er treden door de bouw van 1 vrijstaande woning geen negatieve effecten op op het naastgelegen Natura 2000-gebied. De uitstoot blijft onder de 0,01 mol NO_x/ha/j. Dezelfde berekening is uitgevoerd voor het fictieve aantal van 100 vrijstaande woningen op deze locatie. Ook bij deze berekening blijft de uitstoot onder de 0,01 mol NO_x/ha/j. Het verschil tussen de huidige depositie en de KDW van de habitattypen is dusdanig groot dat op voorhand negatieve effecten door een tijdelijke toename van werkverkeer niet optreden.

4.1.1.4 *Effectenbeoordeling habitatrichtlijn-doelsoorten en (niet-) broedvogels*

4.1.1.4.1 Habitatrichtlijn-doelsoorten

Grote modderkruiper

Het plangebied is gelegen buiten het Natura 2000-gebied en in het plangebied is open water afwezig. Tussen het plangebied en het water van het Natura 2000-gebied ligt de Zouwendijk. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen zijn niet aan de orde.

Kleine modderkruiper

Het plangebied is gelegen buiten het Natura 2000-gebied en in het plangebied is open water afwezig. Tussen het plangebied en het water van het Natura 2000-gebied ligt de Zouwendijk. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen zijn niet aan de orde.

Bittervoorn

Het plangebied is gelegen buiten het Natura 2000-gebied en in het plangebied is open water afwezig. Tussen het plangebied en het water van het Natura 2000-gebied ligt de Zouwendijk. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen zijn niet aan de orde.

Kamsalamander

Het plangebied is gelegen buiten het Natura 2000-gebied en in het plangebied is open water afwezig. Tussen het plangebied en het water van het Natura 2000-gebied ligt de Zouwendijk. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging,

verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen zijn niet aan de orde.

Platte schijfhoren

Het plangebied is gelegen buiten het Natura 2000-gebied en in het plangebied is open water afwezig. Tussen het plangebied en het water van het Natura 2000-gebied ligt de Zouwendijk. Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen zijn niet aan de orde.

De planontwikkeling en het toekomstig gebruik van het plangebied zullen op geen van de habitatsoorten een tijdelijke of permanent (significant) negatieve invloed hebben. Op basis hiervan is het uitgesloten dat er (significant) negatieve effecten op zullen treden op de instandhoudingsdoelen van de habitatsoorten.

4.1.1.4.2 Niet-broedvogels

Uit het plangebied en de directe omgeving zijn geen recente waarnemingen bekend van de niet-broedvogels uit afbeelding 4 ⁹. De krakeend is in het najaar en de winter aanwezig op de grotere waterlichamen in het plangebied zoals de Oude Zederik en De Boezem, op een afstand van minimaal 180 meter tot het plangebied. Tussen het plangebied en de Oude Zederik is tevens een bosstrook en een rietveld aanwezig. Derhalve zijn negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen op voorhand uitgesloten.

4.1.1.4.3 Broedvogels

Uit het plangebied of direct nabij het plangebied in het Natura-2000 gebied zijn geen waarnemingen bekend van broedgevallen van de broedvogels uit afbeelding 4 ¹⁰. De kolonie purperreigers is aanwezig ten noorden van de A27, op minimaal 1 km afstand tot het plangebied. De porseleinhoen is aanwezig op een afstand van circa 1,6 km ten noorden van het plangebied. De zwarte sterns broeden op een afstand van circa 3 kilometer ten noorden van het plangebied. Daarnaast is er binnen of direct rondom het plangebied geen geschikt habitat voor vogelsoorten uit afbeelding 4. Derhalve zijn negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen voorhand uitgesloten.

4.1.1.5 Samenvatting

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natura 2000-gebied Zouweboezem. In het plangebied en rondom het plangebied zijn geen kwalificerende habitattypen uit het Natura

⁹ Concept beheerplan Zouweboezem, 2016

¹⁰ Concept beheerplan Zouweboezem, 2016

2000-gebied Zouweboezem aanwezig. Er zal een korte periode een toename van verkeer en bouwwerkzaamheden ten opzichte van de huidige situatie aanwezig zijn. Hierdoor is er mogelijk een geringe toename van stikstofdepositie aanwezig. Het verschil tussen de huidige depositie en de KDW van de habitattypen is dusdanig groot dat op voorhand negatieve effecten door een tijdelijke toename van werkverkeer niet optreden. Het effect blijft onder een toename van 0,01 mol/ha/j.

Negatieve effecten door oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, trillingen, licht, geluid, optische verstoringen en mechanische verstoringen op habitatrichtlijnsoorten zijn op voorhand uitgesloten.

Rondom het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van broedende en niet-broedende vogelsoorten waarvoor een instandhoudingsdoel geldt. (Significante) negatieve effecten zijn op voorhand uitgesloten. Het plangebied en het Natura-2000 gebied zijn visueel van elkaar gescheiden en grenzen niet direct aan elkaar waardoor negatieve effecten zijn uitgesloten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. Een vergunning op de Wet natuurbescherming als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb hoeft niet te worden aangevraagd.

4.2 Verordening ruimte

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het meest dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op een minimale afstand van 26 meter (aan de oostzijde van de Zouwendijk) en betreft het beheertype N12.01 Kruiden- en faunarijk grasland en verder ten oosten N05.01 Moeras (Afbeelding 5). Dit bestaat in de huidige situatie uit gemaaid grasland met vegetatierijke oevers en hoog opgaand rietland.

Ten noorden van het plangebied ligt het Hoenderwiel met het beheertype N04.02 Zoete plas, op een afstand van 60 meter van het plangebied. Ten westen van het plangebied ligt NNN met de beheertypen N10.02 Vochtig hooiland en het beheertype N12.01 Kruiden- en faunarijk grasland op een afstand van ten minste 100 meter¹¹. Dit bestaat uit moerasbos met hoog opgaande kruidenvegetatie. Tussen het plangebied en het NNN aan de westzijde is een gemaaid veld met enkele hoogstambomen aanwezig.

De beheertypen zijn met name belangrijk voor plantensoorten en kleine fauna. Het beheertype Zoete plas heeft tevens betekenis voor (overwinterende) watervogels.

¹¹ <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natuurbeheerplan>
20

Afbeelding 7: Het plangebied (rood omkaderd) en het NNN (groen) en ligt op 26 meter afstand van Natura 2000 Zouweboezem (groen gearceerd). Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natuurbeheerplan>

4.2.1.1.1 Waarden en kenmerken

Wezenlijke actuele en potentiële waarden van een gebied in het Natuurnetwerk Nederland zijn bijvoorbeeld: natuurdoelen en kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur.

4.2.1.1.2 Natuurwaarden

De begroeiing van het NNN ten westen van het plangebied (N12.02, N10.02 en N05.01) bestaat uit ruige begroeiingen en bomen. Dit deel van het NNN is met name van belang voor vleermuizen, amfibieën, kleine grondgebonden zoogdieren, insecten en broedvogels. Het NNN ten oosten van het plangebied (N12.01) heeft matige potenties voor broedvogels in de oeverzone en kleine grondgebonden zoogdieren. Deze rand is tevens geschikt voor orchideeën. Het Hoenderwiel (N04.02) is jaarrond belangrijk voor vogels als broedplek en als overwinterlocatie. De oevers zijn belangrijk voor kleine zoogdieren, vogels, insecten en vleermuizen.

4.2.1.1.3 Beheer en gebruik

Uit de actuele situatie in het NNN blijkt dat er geen sprake is van structureel beheer. Het NNN aan de westzijde van het plangebied bestaat uit ruige begroeiing en is niet onderhevig aan structureel beheer (Moeras). Het weiland temidden van het NNN (beheertype N12.02)

wordt gebruikt als graasgebied voor enkele stuks schapen. Het plangebied wordt in de huidige situatie gebruikt als looproute door enkele vissers richting het ten noorden gelegen Hoenderwiel (N04.02).

4.2.1.1.4 Rust, stilte en duisternis

Op circa 30 meter afstand ten westen van het NNN ligt de rijksweg A27. Één van de drukste autosnelwegen van Nederland. De afstand tussen de A27 en het (ten oosten van het NNN gelegen) plangebied bedraagt circa 275 meter. Ten tijde van het veldbezoek was de A27 door de aanwezigheid van een westenwind goed hoorbaar en door de afwezigheid van blad aan de bomen tevens goed zichtbaar. Verlichting is in het NNN afwezig. Verlichting is buiten het gebied aanwezig langs de A27. Menselijke aanwezigheid in het gebied ligt zeer laag. Het gebied wordt gebruikt door een boer voor enkele stuks vee en enkele vissers lopen sporadisch door het NNN richting het Hoenderwiel. Het NNN ten oosten van het plangebied grenst direct aan de Zouwendijk waarover dagelijks veel autoverkeer komt.

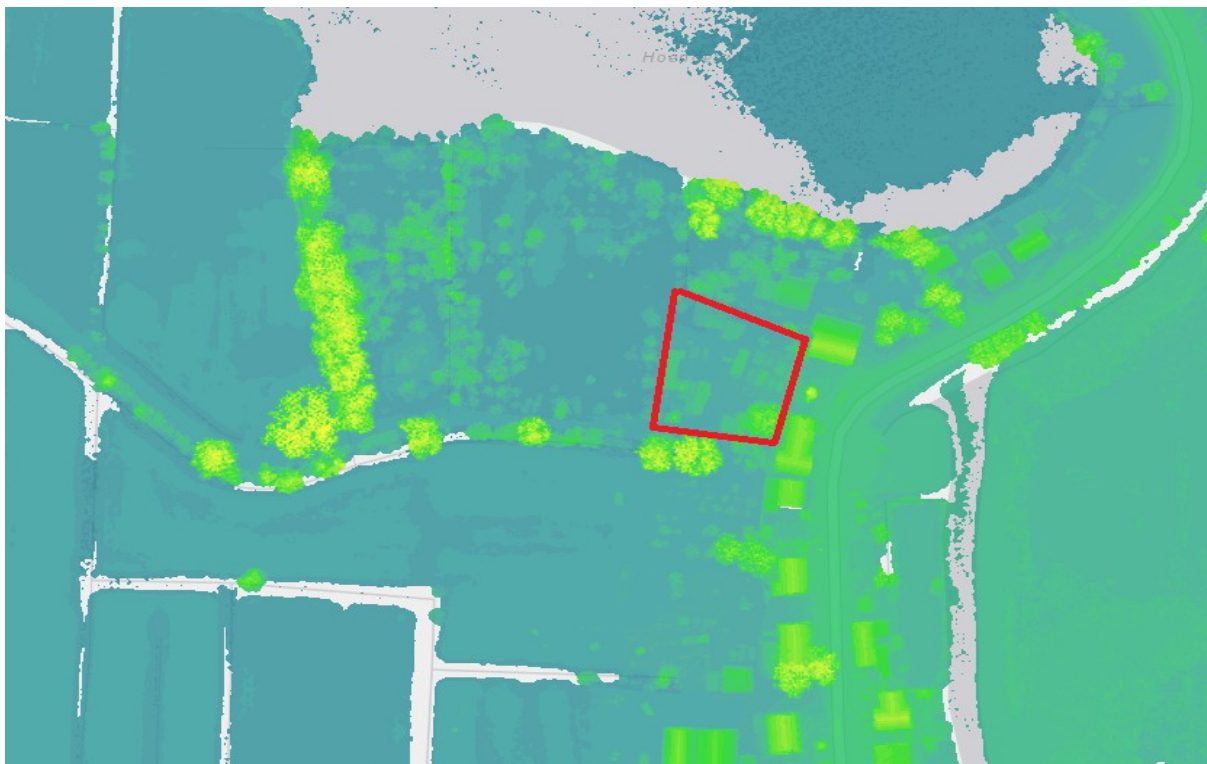
4.2.1.1.5 Verbindingen

Het NNN vormt een ondersteunende noord/zuid verbinding voor het naastgelegen Natura 2000-gebied de Zouweboezem. Het ligt ingesloten tussen de A27 aan de west en noordwest zijde en de bebouwde kom van Meerkerk in het zuiden. Het plangebied ligt aan de oostrand van het NNN-gebied binnen een lintvormig bestaand bebouwd gebied. plangebied doorkruist geen NNN-gebied of groter groengebied.

4.2.1.1.6 Bodem en waterhuishouding

Het bodemtype ter plaatse van het plangebied is Rivierklei-Drechtvaaggronden. Deze gronden worden gekenmerkt door een kleipakket van 50 tot centimeter diepte op moerig materiaal. Of bodemverontreiniging aanwezig is, is niet bekend. In het plangebied heeft tot eind jaren 80 een woonboerderij gestaan. De oude fundering van deze boerderij is nog steeds aanwezig.

Het plangebied en de directe omgeving liggen nagenoeg op gelijke hoogte, tussen de -1,1 en de -0,4 meter beneden NAP (Afbeelding 8). Het hoogteverschil wordt veroorzaakt door het feit dat het plangebied deels op de helling van de Zouwendijk ligt.

Afbeelding 8: Hoogte en reliëf rondom het plangebied. Bron: <https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/>

4.2.1.1.7 Potenties

Gelet op de huidige situatie hebben de rondom het plangebied gelegen NNN-gebieden een matige waarde voor de natuur. Het gebied ten westen en oosten van het plangebied heeft waarde voor algemene broedvogels (broedplaats en functionele omgeving), algemene kleine grondgebonden zoogdieren (voortplantingsplaats en functionele omgeving) en vleermuizen (vliegroute en foerageergebied). Het Hoenderwiël heeft waarde voor vogels (broedplaats, functionele omgeving, pleisterplaats), algemene kleine grondgebonden zoogdieren (voortplantingsplaats en functionele omgeving) en vleermuizen (vliegroute en foerageergebied).

4.2.1.1.8 Effectbeoordeling en toetsing

Voor wijzigingen in het NNN geldt de regel: Nee, tenzij. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.

4.2.1.1.9 Natuurwaarden

De werkzaamheden vinden plaats buiten het NNN. Door de werkzaamheden zal tijdelijk meer bouwverkeer aanwezig zijn en tijdelijk zorgen voor meer omgevingsgeluid. Effecten op grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en broedvogels zijn niet aanwezig wegens de afstand tot het buiten het plangebied gelegen NNN. Tussen het plangebied en het

Hoenderwiel is bebouwing en een tuin aanwezig waardoor mogelijk verstorende werkzaamheden worden afgeschermd. Negatieve effecten op andere flora- en fauna wordt niet verwacht.

4.2.1.1.10 Ruimtebeslag, beheer en gebruik

Het beheer en gebruik van de NNN-gebieden blijven ongewijzigd. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd in het NNN-gebieden. De oppervlakten blijven ongewijzigd.

4.2.1.1.11 Verstoring door geluid en licht en optische verstoring

Tijdens de bouw is er een verhoogde aanwezigheid van mensen en bouwverkeer. Dit brengt tijdelijk extra geluid, trillingen en beweging van mensen en verkeer met zich mee. Effecten op grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en (broed)vogels zijn niet aanwezig wegens de afstand tot het ten westen gelegen NNN (100 meter). Tussen het plangebied en het Hoenderwiel is bebouwing en een tuin aanwezig waardoor mogelijk verstorende werkzaamheden worden afgeschermd. Negatieve effecten op andere flora- en fauna wordt niet verwacht. Het NNN ten oosten van het plangebied

De werkzaamheden veranderen niets in de lichtintensiteit op het NNN- gebied.

4.2.1.1.12 Verbindingen

Door de werkzaamheden worden geen verbindingen tussen verschillende (natuur) gebieden afgesneden. Het plangebied is gelegen binnen een bestaand lint van bebouwing.

4.2.1.1.13 Bodem en waterhuishouding

De werkzaamheden vinden plaats buiten het NNN- gebied. Op voorhand zijn effecten op bodem en waterhuishouding uit te sluiten. De boerderij wordt herbouwd op de oude fundering van de vroeger aanwezige boerderij. Het plangebied ligt hoger dan de omringende NNN gebieden waardoor er geen wegzijging van grondwater plaats vindt. Effecten op de waterhuishouding door de werkzaamheden zijn uitgesloten.

4.2.1.1.14 Conclusies Natuurnetwerk Nederland

Gezien de huidige situatie en aanwezige natuurwaarden, afgezet tegenover de geplande werkzaamheden en toekomstig gebruik, treden er geen tijdelijke of permanente negatieve effecten op de wezenlijke waarden, kenmerken en natuurwaarden van het omringende NNN op.

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het poldergebied ca. 500 meter ten noord-noordwesten van het plangebied is bestemd als Belangrijk weidevogelgebied (zie afbeelding 9). Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

Afbeelding 9: Ligging van het belangrijk weidevogelgebied (groen) in de omgeving van het plangebied (rood omcirkeld). Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 09-11-2017 door K. van Veen, ecologisch deskundige¹² bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. Dit betreffen waarnemingen in de omgeving van het plangebied gedurende de afgelopen 5 jaar.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

¹² Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Buizerd	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Havik	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Huismus	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Kerkuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Ooievaar	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Ransuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Roek	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Sperwer	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Steenuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Wespendief	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Zwarte Wouw	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0- 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	1- 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 22-11-2017

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen, bebouwing is in het plangebied afwezig. Verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten op gebouwen, te weten huismus en gierzwaluw, kunnen aanwezig zijn buiten het plangebied op de ten zuiden gelegen bebouwing en het noordelijk deel van de noordelijke bebouwing. Hier zijn geschikte locaties aanwezig onder de dakpannen. De afstand tot deze plekken bedraagt minimaal 6 meter afstand. Het pand direct tegen de noordrand van het plangebied aan gelegen is ongeschikt voor voor vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw. Op dit pand is een dicht rieten dak aanwezig waarin geen holten aanwezig zijn. Andere geschikte holten zijn in dit pand niet aanwezig. Andere gebouwbewonende soorten zoals de kerkuil, steenuil, ooievaar, grote gele kwikstaart of slechtvalk zijn redelijkerwijs uit te sluiten in laagbouw in de bebouwde kom.

Geschikt functioneel leefgebied voor huismus is aanwezig in de vorm van twee dichte coniferen van circa 10 meter hoog (zie afbeelding 8). Tijdens het veldbezoek waren in deze structuur circa 8 huismussen aanwezig. Buiten het plangebied, direct ten noorden van het plangebied op circa 6 meter afstand, is eenzelfde coniferenhaag aanwezig. Overig

functioneel leefgebied van huismus is buiten het plangebied aanwezig in de tuinen van de woningen langs de Zouwendijk. Dit functioneel leefgebied bestaat uit dichte struiken en hagen in zowel de voor- als achtertuinen.

Boombewonende vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats zijn in het plangebied uitgesloten. De bomen in en rondom het plangebied zijn te klein, of staan op een te open en te onrustige plek met teveel menselijke activiteit om aantrekkelijk te zijn voor roofvogels. In de aanwezige bomen zijn geen grotere boomnesten of holten aangetroffen waardoor aanwezigheid is uitgesloten. Het enige aanwezige boomnest betreft een oud nest van merel. Tijdens het veldbezoek is extra aandacht uitgegaan naar de aanwezigheid van roestplaatsen van uilen. In en onder de dichte coniferen zijn geen sporen (braakballen, poepstrepen) aangetroffen die duiden op aanwezigheid. Ten westen van het plangebied is op circa 65 meter afstand een roestplaats van ransuil aanwezig.

Afbeelding 10: Coniferen (links) als geschikt functioneel leefgebied voor huismus. Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

5.2.2.1 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. In het plangebied is geen geschikt broedhabitat aangetroffen zoals boomnesten, boomholten of nestkasten.

5.2.2.2 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (gebouw-, struik- en boombroeders). Nesten van deze vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen (grofweg 15 maart t/m 15 augustus) onder de bescherming van de Wnb. Verscheidene andere algemene vogels zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek: merel, houtduif en winterkoning.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

De bebouwing direct grenzend aan de zuidrand van het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw. Negatieve effecten door de bouw van een boerderij zijn echter op voorhand uitgesloten. De boerderij wordt gebouwd op minimaal 6 meter afstand tot de zuidelijke bebouwing. Enige verstoring op eventueel aanwezige verblijfplaatsen kan optreden door tijdens de bouw aanwezig werkverkeer, echter zal de functionaliteit door dit tijdelijke extra verkeer niet zorgen voor een afname van de functionaliteit van de verblijfplaatsen of van verstoring tijdens het broedseizoen.

De coniferen in het plangebied worden door huismus gebruikt als functioneel leefgebied. De jaarrond groene coniferen bieden beschutting als in de winter het blad van de bomen en struiken is afgevallen. De coniferen blijven behouden bij de bouw van de boerderij. Deze komen tegen de noordgevel van de nieuwe boerderij aan te staan. Indien de coniferen alsnog gekapt dienen te worden is een vergelijkbare structuur aanwezig direct ten noorden, buiten de begrenzing van het plangebied. Deze structuur kan een alternatief vormen. Een negatief effect op het functioneel leefgebied van de huismus is op voorhand uitgesloten. De functionaliteit van de coniferen wordt tijdelijk verstoord, echter zijn er in de tuinen van de omliggende woonhuizen voldoende alternatieven waar (tijdelijk) van gebruik kan worden gemaakt.

Negatieve effecten op de roestplaats van ransuil zijn op voorhand uitgesloten. De boom staat temidden van meerdere andere bomen op 65 meter afstand tot het plangebied. Het tussengelegen gebied zal tijdens de bouw niet aangetast worden en in de nieuwe situatie geen ander gebruik kennen dan in de huidige situatie het geval is. Verstoring tijdens de bouw is door de afstand tot het plangebied uitgesloten.

5.2.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. In het plangebied is geen geschikt broedhabitat aangetroffen zoals boomnesten, boomholten of nestkasten. Negatieve effecten zijn derhalve uitgesloten.

5.2.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels, zoals merel en winterkoning. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.3 *Soorten Habitatrichtlijn*

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Heikikker	Amfibieën	0- 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	0- 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	0- 1 km
Poelkikker	Amfibieën	1- 5 km
Rivierrombout	Insecten- Libellen	1- 5 km
Platte schijfboren	Weekdieren	1- 5 km
Bever	Zoogdieren	1- 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	1- 5 km
Gewone grootvleermuis	Zoogdieren	1- 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	1- 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	1- 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1- 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1- 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	1- 5 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 22-11-2017.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 *Vleermuizen*

Het plangebied is ongeschikt voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Bebouwing is in het plangebied afwezig. Direct grenzend aan het plangebied, ten zuiden op een afstand van 4 meter tot het plangebied, bevindt zich bebouwing die geschikt is voor gebouwbewonende vleermuizen. Vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn in het uit stekende boeibord en onder het dakvlak.

Voor boombewonende vleermuizen is het plangebied ongeschikt. In de bomen in en rondom het plangebied zijn geen holten of scheuren aanwezig.

Het plangebied is tevens potentieel geschikt als niet essentieel functioneel leefgebied (vliegrouete en foerageergebied) voor vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger). In de directe omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig waar vleermuizen blijvend van gebruik kunnen maken.

5.3.2.2 *Amfibieën*

Het plangebied is ongeschikt voor de habitatrichtlijnsoorten kamsalamander, heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Open water is in het plangebied afwezig en ruige grasvegetatie en moerasvegetatie is niet aanwezig. Het naast het plangebied gelegen slootje is ongeschikt voor beschermde amfibieën. Het water is zeer ondiep (maximaal 20 centimeter) en er ligt een laag bladafval op de bodem.

5.3.2.3 *Overige Habitatrichtlijn soorten*

Het plangebied is ongeschikt voor andere habitatrichtlijnsoorten te weten platte schijfhoren, bever en rivierrombout. In het plangebied is open water afwezig en het naast het plangebied gelegen slootje is ongeschikt voor de soorten. Het water is te ondiep en van te slechte kwaliteit om als habitat te dienen.

5.3.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterende onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van vleermuizen.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen aanwezig zijn in de ten zuiden van het plangebied gelegen aangrenzende woning. Op voorhand zijn negatieve effecten door de werkzaamheden op eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen uitgesloten. In de huidige situatie staat op maximaal 4 meter afstand tot de gevel van de ten zuiden gelegen bebouwing een dichte bomenrij. De gevel van de nieuw te bouwen boerderij komt op minimaal 6 meter afstand van de gevel te staan. De vrije

aanvliegroute naar de zijgevel wordt hierdoor niet belemmerd door de nieuwbouw. De oprijlaan blijft behouden en hier vinden geen werkzaamheden plaats. Het gebruik van de ruimte onder de gevel en daarmee de beschikbare ruimte om te zwermen of in te vliegen verandert niet.

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Zuid-Holland
Bastaardkikker	Amfibieën	0- 1 km	ja
Bruine kikker	Amfibieën	0- 1 km	ja
Gewone pad	Amfibieën	0- 1 km	ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0- 1 km	ja
Meerkikker	Amfibieën	0- 1 km	ja
Grote modderkruiper	Vissen	0- 1 km	nee
Bunzing	Zoogdieren	0- 1 km	ja
Egel	Zoogdieren	0- 1 km	ja
Haas	Zoogdieren	0- 1 km	ja
Hermelijn	Zoogdieren	0- 1 km	ja
Ree	Zoogdieren	0- 1 km	ja
Vos	Zoogdieren	0- 1 km	ja
Ringslang	Reptielen	1- 5 km	nee
Bosmuis	Zoogdieren	1- 5 km	ja
Dwergmuis	Zoogdieren	1- 5 km	ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1- 5 km	ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	1- 5 km	ja
Konijn	Zoogdieren	1- 5 km	ja
Veldmuis	Zoogdieren	1- 5 km	ja
Wezel	Zoogdieren	1- 5 km	ja

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 22-11-2017.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten muizen.

5.4.2.2 *Vissen*

Geschikte habitat voor grote modderkruiper in de vorm van open water is in het plangebied niet aanwezig, derhalve is aanwezigheid uitgesloten.

5.4.2.3 *Amfibieën en reptielen*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad. Geschikt habitat voor ringslang in de vorm van rijk begroeide slootoevers en rietland zijn niet aanwezig waardoor aanwezigheid is uitgesloten.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Negatieve effecten (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt op voorhand niet uit te sluiten op basis van de afstand van het gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is noodzakelijk.

6.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Belangrijk weidevogelgebied. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Algemene vogels*

Het plangebied is geschikt voor voortplantingsplaatsen algemene vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Door onder andere buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart – 15 augustus) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van algemene vogels te voorkomen.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten flora en fauna waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Internet*

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving en Kennisdocumenten

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

www.rvo.nl

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Oostzijde van het plangebied. Het oranje piketpaaltje tussen de bomen is de grens van de toekomstige boerderij. Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

Piketpaaltje markeert de noordgrens van het plangebied. Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

*Overzicht plangebied, kijkrichting noord.oost
Piketpaaltjes betreffen de grens van de toekomstige
bebouwing. Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.*

Te kappen bomenrij. Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.